

Govor prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivica Dačića na neformalnom sastanku ministara inostranih poslova Evropske unije i država kandidata („Gymnich“)

„Dame i gospodo, uvažene kolege,

Dozvolite da najpre zahvalim gospođi Knajsl i visokoj predstavnici EU gospođi Mogerini na pozivu. Zadovoljstvo mi je što još jednom imamo priliku da razgovaramo u formatu koji omogućava neposrednu i iskrenu razmenu mišljenja članica EU i država kandidata. Zahvalio bih i Austriji, kao predsedavajućoj EU, na organizaciji ovog sastanka. Želimo da austrijsko predsedavanje bude zapamćeno kao period kada je Srbija otvorila veći broj poglavlja u pregovorima o članstvu i iskoristio bih ovu priliku da vas pozovem da podržite otvaranje novih poglavlja.

Strategija proširenja EK definiše 2025. godinu kao okvirni vremenski rok pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji i prepoznaje Republiku Srbiju kao zemlju koja je, uz Crnu Goru, najviše odmakla u ovom procesu. Želim još jednom da ponovim da Srbija članstvo u Evropskoj uniji vidi kao glavno strateško opredeljenje. Verujemo i da Unija ima strateško opredeljenje da Srbija i naš region budu njen deo, kako bi naš kontinent učinili bezbednijim, i zajedničkim snagama nastupali na međunarodnoj sceni, upravo zalažući se za efektivni multilateralizam.

Prateći izuzetno dinamična dešavanja na globalnoj političkoj sceni, Republika Srbija vidi povratak moći u međunarodnim odnosima i urušavanje normi i principa kao opomenu svima nama. Efektivni multilateralizam je jedan od strateških ciljeva koje je EU promovisala u Evropskoj bezbednosnoj strategiji iz 2003. godine i u Globalnoj strategiji iz 2016. godine, kao odgovor na unilateralizam, i podrazumeva poverenje u međunarodne institucije, pravila i partnerstva i podelu tereta među svim akterima. Srbija deli ovakav pristup i svojim aktivnostima u međunarodnim i regionalnim organizacijama i inicijativama, imajući u vidu i svoje buduće članstvo u EU, želi da doprinese jačanju mira i stabilnosti i ekonomskog napretka.

Neophodno je proširiti multilateralne aranžmane van okvira trgovine i bezbednosti na razoružanje, kontrolu naoružanja i međunarodno krivično pravo. Smatram da je saradnja na multilateralnoj ravni sa ostalim akterima na međunarodnoj sceni od suštinske važnosti. Naše je duboko uverenje da je ovo jedini put napred u svetu rastuće međuzavisnosti i kompleksnosti u kome zajednički izazovi zahtevaju i zajednička rešenja.

Svesni smo izazova sa kojima se EU suočava poput višegodišnjih ekonomskih problema, migrantske krize, terorizma, postizanja dogovora u vezi sa klimatskim promenama i reformom Saveta bezbednosti UN, kao i liberalizacije trgovine u okviru Svetske trgovinske organizacije. Ovi izazovi su razlog za naše zajedništvo i traže spremnost za koordinisane odgovore i saradnju. Srbija je svesna koliko je multilateralna saradnja važna, ali i koliko je takav vid saradnje izazovan. O tome najbolje svedoči i naše iskustvo iz ne tako daleke prošlosti.

Veoma dobro je poznato da misija UN deluje u našoj južnoj pokrajini. Srbija je više nego svesna izazova sa kojima se mirovne misije susreću i spremni smo da, u saradnji sa partnerima, radimo na unapređenju njihovih operativnih mogućnosti. Spremni smo i da povećamo obim učešća u mirovnim misijama, na taj način dajući svoj doprinos očuvanju međunarodnog mira i bezbednosti.

Za Republiku Srbiju je jednostrano proglašena nezavisnost Kosova i Metohije i situacija u Pokrajini najveći bezbednosni izazov, imajući u vidu diskriminaciju i nasilje kojem su izloženi pripadnici srpske zajednice na KiM, kao i ugroženost naše kulturne i istorijske baštine. Postizanje Briselskog sporazuma je bilo motivisano težnjom za iznalaženjem mogućnosti za sistematsku, institucionalnu zaštitu srpske i druge nealbanske zajednice u Pokrajini, usled nepostojanja adekvatnih institucionalnih mehanizama. Shodno dogovoru, taj zadatak je trebalo da izvršava Zajednica srpskih opština, koja nije formirana ni nakon pet godina i zato je podrška međunarodne zajednice ključna za uspeh dijaloga. Očekujem da svi učesnici procesa budu angažovani na uspostavljanju poverenja jer bez poverenja neće biti nimalo lako, a ni moguće, izgraditi bolju budućnost. Moramo da nastavimo dijalog u dobroj veri, jer je on nužan preduslov za stabilnost i bezbednost našeg regiona.

Upravo se iz primera naše južne pokrajine vidi značaj poverenja u multilateralizam i njegove institucije, bilo da je to UN, kao najveći ili neki drugi regionalni multilateralni format, jer svi treba da radimo na tome da se obezbedi jačanje poverenja među građanima, svejedno koje su etničke pripadnosti. Ukoliko toga nema, onda ni multilateralizam nema svrhu.

Danas smo svedoci toga da jednostrane odluke u međunarodnim okolnostima dovode do opasne nestabilnosti i stvaraju čitav niz kolateralnih šteta. Zato je i multilateralni pristup rešavanju problema upravo instrument da se izbegne arbitrarno delovanje, koje može imati dugoročne posledice. Srbija računa na snagu multilateralizma kao tekovinu savremenog društva, duboko verujući u dijalog i pronalaženje kompromisa i u najtežim situacijama.

Hvala vam na pažnji."

{youtube}iYAos4qaH1M{/youtube}

{joomplucat:1587 limit=10|columns=3}